

A large green silhouette of a palm tree, positioned behind the main title text.

**Vereniging
Nieuw-Guinea
Militairen 1945-1962**

**Nieuwsbrief
23^e jaargang nr. 76 - November 2023**

Colofon

De doelstelling van de vereniging Nederlands Nieuw-Guinea militairen 1945-1962 is het bevorderen van de contacten tussen de militairen, die in de periode 1945-1962 in de Nederlandse krijgsmacht hebben gediend in het voormalig Nederlands Nieuw Guinea. Het de ruimste zin van het woord behartigen van de belangen van de militairen en hun families. Het herdenken van hen die gevallen zijn bij de vervulling van hun plicht, evenals van hen die, ten gevolge van ongevallen of ziekten tijdens militaire dienst zijn overleden.

Beschermheer:

Generaal - majoor der Fuseliers b.d. Leen Noordzij

Adviseur:

Kolonel L. Habraken b.d.

Voorheen directeur van het Veteranen instituut

Ereleden:

A.S. Poortvliet

H. Willemsen

A. Dielemans †

C. Aarts †

Leden van Verdienste:

J. Peperkamp, H. Vos, A.J. Bouterse, A. Meurs, J.C. van Gils,

E. van Tuijl en D. Breeuwer

Bestuur:

M.P. Leijs voorzitter,

J.H. van Hensbergen penningmeester en redactie Nieuwsbrief

C van Vliet organisatie Reünie

Website: www.vnngm.nl

Redactie Nieuwsbrief: J.H. van Hensbergen.

Mail: info@vnngm.nl

Copyright: Tegen overname van artikelen bestaat in principe geen bezwaar, mits hiervoor van tevoren door de redacteur schriftelijk toestemming is verleend en de bron duidelijk in de uitgave wordt vermeld. Geplaatste foto's komen uit privé collecties en zijn als zodanig beschermd. De inhoud geeft niet noodzakelijkerwijs de mening van bestuur/of redactie weer en zij kunnen daarvoor niet aansprakelijk worden gesteld. De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren of te redigeren.



**Sluitingsdatum kopij Nieuwsbrief nummer 77:
31 Januari 2024**



Van de voorzitter.

Sobats

Dit is dan alweer de laatste nieuwsbrief van dit jaar. Er wordt altijd reikhalzend naar uit gekeken heb ik heel veel gehoord.

Zoals jullie waarschijnlijk wel weten is onze penningmeester

Jaap van Hensbergen de samensteller/redacteur van dit fraaie product. Dit is al jaren zo en bijna elk jaar zijn er kleine veranderingen/aanpassingen die hij uiteraard in overleg met de drukker, door voert. Dit is goed te zien door het naast elkaar leggen van een exemplaar van 10 jaar geleden en de laatste edities. De laatste uitvoeringen zijn fraaier, kleurrijker en beter leesbaar. Hij zorgt ook dat de verschillende schrijvers hun kopij tijdig aanleveren.

Zo maant hij mij elke keer weer, Rinus ik wacht op je voorwoord graag voor die datum insturen zodat het tijdig geplaatst kan worden. Dat doe ik dus want als goed voorzitter luister ik natuurlijk.

Jaap het is elke keer weer een mooi stukje werk wat je aflevert. Ik dank je, mede namens alle sobats voor al het fraaie werk.

Nou dit zijn voorlopig genoeg veren, want anders gaat hij naast zijn schoenen lopen.

De vereniging heeft een goed jaar achter de rug. Een leuke en gezellige reünie die ik helaas heb moeten missen, diverse leden van de vereniging waren op 4mei aanwezig bij de Nationale Dodenherdenking in hun woonplaats. Op 5 mei waren we bij het Bevrijdingsdefilé in Wageningen en natuurlijk in Den Haag bij de Nationale Veteranendag. Vertegenwoordigd waren wij bij de Indië herdenking op 15 augustus in Den Haag.

Op 1 september hadden we de herdenking in Bronbeek bij het Papoea Monument. Een mooie en sfeervolle herdenking, druk bezocht en een mooie toespraak door onze beschermheer Generaal-Majoor b.d Leen Noordzij. Van deze herdenking heeft Ruud Hendriks een video/film gemaakt die u terug kunt vinden op onze website.

Om af te sluiten, wij waren ook aanwezig bij de Nationale Herdenking op 2 september in Roermond.

Mannen, gezien onze leeftijd is het niet vreemd dat er ook dit jaar weer een aantal sobats zijn overleden. Wij gedenken hen allen is stilte.

Beste sobats, ik wens u en uw naasten een goede gezondheid toe en straks voor de maand december fijne feestdagen en een vrolijke jaarwisseling. Maak een goede start in 2024 en nogmaals blijf gezond. Mannen tot in 2024

Met veteranen groet,
Uw voorzitter Rinus Leijs

Inhoudsopgave

Van het bestuur

pag. 3 t/m 10

Wij gedenken / Welkom aan onze nieuwe leden

pag. 3

Ledenbijdrage

pag. 4

Uitnodiging Reünie 2024

pag. 5

Gevoelens van schuld en schaamte zijn onterecht

pag. 6 t/m 10

Verhalen uit ons Nieuw-Guinea verleden

pag. 12 t/m 26

“Die patrouille naar Klamono was echt afzien”

pag. 12 t/m 15

“We namen onze eigen kazerne mee”

pag. 16 t/m 24

Baderen

pag. 25 t/m 26

Wij gedenken

Met eerbied en in gepaste stilte brengen we een laatste eresaluut aan:



W.A. Berkmortel	Arnhem	juni 2023
C.F. Diepenveen	Apeldoorn	17 juli 2023
H. van Klompenburg	Nunspeet	16 oktober 2023



Welkom aan ons nieuwe leden

H. van de Belt	Wapenveld
M.A. ter Bals	Enschede
E. Moorslag	Leeuwarden

Vereniging Nieuw-Guinea Militairen 1945 – 1962
Penningmeester J.H. van Hensbergen
Ravelstraat 4, 6815 HB ARNHEM
Telefoon 06 53 1995 48
Mail: info@vnngm.nl



Ledenbijdrage 2024

Het bestuur verzoekt u de ledenbijdrage voor 2024 te willen overmaken vóór 31 december 2023

De bijdrage

€ 17,50
Rekening NL93 INGB 0000 8824 04
t.n.v. Ver Nieuw-Guinea Militairen
vermelding jaarbijdrage 2024

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 14 juni 2023 is het bestuursvoorstel om de jaarlijkse bijdrage te verhogen met 6% (i.v.m. de kostenstijgingen) aangenomen.

Een lid van de Vereniging Nieuw-Guinea Militairen ontvangt voor de bijdrage driemaal per jaar een uitgave met mededelingen over de verenigingen en wetenswaardigheden over de Nieuw-Guinea tijd. Tussentijds ontvangen leden email berichten over belangrijke gebeurtenissen.

Leden van onze vereniging en de partner (begeleider) zijn geen bijdrage verschuldigd voor de reünie 2024 op 17 en 18 april 2024.

Prettige feestdagen en goede jaarwisseling gewenst
Bestuur VNGM

Uitnodiging reünie 2024

Locatie:

Luitenant Kolonel Tonnet kazerne
Eperweg 141
8084 HE 't Harde



woensdag 17 april en donderdag 18 april 2024

Toegang tot de reünie is voor leden van de Vereniging Nieuw-Guinea en een partner (begeleider) veteranen gratis. Veteranen Nieuw-Guinea die geen lid zijn van de Vereniging Nieuw-Guinea Militairen betalen voor de deelname aan de reünie €20

17 april (woensdag)

zijn in het bijzonder militairen van 6e Bataljon Infanterie welkom

18 april (donderdag)

zijn militairen van alle krijgsmacht onderdelen,
die in Nederlands Nieuw-Guinea dienden, welkom

Wilt u de reünie bezoeken dan dient u zich beslist vooraf aan te melden.

We verzoeken u dit z.s.m. te doen!

Voor de toegang tot de kazerne en de inkoop voor de keuken (aantal lunches) dienen we beslist uw naam, adres en mogelijk mailadres te weten.

Hoe kunt u zich aanmelden?

Per Mail:

info@vnngm.nl of mailvnngm@gmail.com

Per brief:

Adres VNNGM p/a Jaap van Hensbergen, Ravelstraat 4, 6815 HB ARNHEM

Telefonisch aanmelding is helaas niet mogelijk

Vermeld in deze brief of mail:

1. Uw naam, adres, postcode en plaatsnaam
2. Uw komst met of zonder partner of begeleider
3. De dag van uw komst (woensdag 19 april of donderdag 20 april)

Inschrijving sluit 23 maart 2024

U ontvangt geen bevestiging van toegang. Als door onvoorziene omstandigheden de reünie geen doorgang kan vinden krijgt u, als u zich hebt ingeschreven, bericht. Wij willen u vragen uw afmelding bij verhindering op uiterlijk 5 april 2024 te melden.

Als u niet op de lijst van deelnemers voorkomt kan de wacht u de toegang tot de kazerne weigeren. Neem daarom Uw veteranenpas, paspoort of ID kaart mee. Meld uw komst beslist voor 23 maart 2023 per mail of brief

Bestuur VNNGM



Leen Noordzij tijdens herdenking Papoea strijders 7 september 2023 **“Gevoelens van schuld en schaamte zijn onterecht”**

Arnhem – Tijdens de herdenking van de Papoea strijders die op 7 september op het landgoed Bronbeek werd gehouden, beklemtoonde Generaal-majoor b.d., Leen Noordzij, in zijn toespraak, dat de gevoelens bij de Indië- en Nieuw-Guinea veteranen ten onrechte gevoelens van schuld en schaamte zijn.

“Nederland propageerde de federale gedachte om niet direct alle grip op de koloniën te verliezen. Echter zelfstandigheid, al dan niet binnen federatief verband, heeft Nederland, ondanks beloftes daartoe, beide keren niet waar kunnen maken. Behalve loyaliteitsdilemma’s bij de bevolking van beide koloniën, heeft dit ook geleid tot gevoelens van schuld en schaamte, in elk geval bij Indië- en Nieuw-Guinea veteranen. Die gevoelens zijn onterecht. Zeker, het waren niet deze veteranen maar Nederlandse politici die beloftes hadden gedaan die niet konden worden nagekomen. Maar zij zijn wél indringend met de gevolgen daarvan geconfronteerd. Dat was frustrerend en vreet aan ze tot op de dag van vandaag.”, aldus de beschermheer van onze vereniging. Over de handelswijze van de toenmalige regering merkte hij verder op: “Zowel in Nederlands Oost Indië als Nieuw-Guinea zijn militaire middelen ingezet om de door de regering gestelde doelen af te dwingen. Tevergeefs want in geen van beide gevallen hebben zij tot het beoogd succes geleid. Zonder militaire steun van grote mogendheden waren zowel personele als materiële middelen onvoldoende in aantal om op langere termijn tot een overwinning te komen.

Dat in beide gevallen de dienstplichtwet werd aangepast om voldoende aantallen militairen uit te kunnen zenden, hielp niet.

Het ontbrak aan voortzettingsvermogen. Logistieke aanvoerlijnen waren te lang en het ontbrak aan internationale medewerking. De aanzienlijke financiële last van de inzet werd een steeds zwaardere molensteen om de nek.”

Leen Noordzij constateerde dat de politiek de optredens in Indië en Nieuw-

Guinea de afgelopen decennia handig weet te verleggen naar bij de missies betrokken militairen.

"Het accent ligt daarbij steevast op het toegepaste al dan niet vermeende extreme geweld. En de media bieden daar met graagte een podium aan op 30 augustus jl.. werd het 2^{de} deel van het drieluik 'Hoog spel in de Oost' op TV uitgezonden. Het onderscheppen van vier Indonesische motortorpedoboten in de slag bij Vlakke Hoek door het fregat 'Evertsen' wordt geportretteerd als Nederlandse

militairen die door hun onbezonnen optreden, een boot werd direct tot zinken gebracht, bijna een derde wereldoorlog hadden ontketend. Er lagen immers Russische onderzeeboten voor de kust van Nieuw-Guinea. Dat de Indonesiërs



eerst hadden gevuld op een patrouillevliegtuig van de marine dat hen had ontdekt en dat het fregat daarom het volste recht had om te reageren, bleef in de documentaire achterwege.

Pas recent geeft de Regering in haar verklaringen, zij het schoorvoetend, toe dat een politieke oplossing voor Indië veruit te verkiezen was geweest boven de inzet van de krijgsmacht. Voor wat betreft Nieuw-Guinea is zij kennelijk nog niet zo ver. Zij biedt onder andere de Indië veteranen excuses aan. Maar wel alleen hen die zich als goed militair hebben gedragen. Vond historicus Limpach in 2016 nog dat de meerderheid van de uitgezonden militairen betrof, in het recente dekolonisatie onderzoek is die voor veteranen zo belangrijke constatering, zonder verdere onderbouwing weggelaten. Je moet dus de beide regeringsverklaringen uit 2022 nauwgezet lezen voor je begrijpt wat er eigenlijk bedoeld wordt!

Kortom, met de dekolonisatie van Nieuw-Guinea heeft de geschiedenis zich herhaald en mijn conclusie is dat er te weinig is geleerd van het dekolonisatieproces van Nederlands Oost Indië. Dat is wrang voor de omgekomen militairen en burgers van alle bij beide conflicten betrokken partijen. Dat is zuur voor de veteranen (en niet te vergeten hun naasten) die het hebben overleefd maar fysiek en/of psychisch beschadigd raakten en dat geldt ook onverkort voor de betrokken burgerbevolking die ongewild slachtoffer werd", aldus Leen Noordzij die eindigde met: "Wij herdenken nu met respect de Papoea's in

dienst van het Koninkrijk der Nederlanden die bij hun dienstvervulling in de periode 1942-1962 zijn omgekomen. Dank voor hun opoffering. Dat zij mogen rusten in vrede.

Dank geldt ook voor de Papoea's, in het bijzonder leden van het Papoea Vrijwilligers Korps, die de Nederlandse militairen hebben bijgestaan. Zonder hun excellente kennis van weer en terrein zouden aan Nederlandse zijde met zekerheid veel meer dan de ruim 100 slachtoffers gevallen zijn."

Overigens was de herdenking die op deze 7de september onder tropische weersomstandigheden werd gehouden weer even indrukwekkend als in voorgaande jaren.

Bij het monument vormde oud-marinier Harry Appeldoorn gekleed in zijn vertrouwde dungery pak samen met twee jonge militairen weer de erewacht. Al vanaf 2012 vervult hij met trots deze functie



Na de toespraak van beschermheer Noordzij, volgde de kranslegging. Nog altijd wordt de herdenking door een groot aantal veteranen bijgewoond. Maar ook door anderen zoals bijvoorbeeld een echtpaar uit Velp. De vader van de man was op een aantal plaatsen in Nieuw-Guinea werkzaam. "Vandaar onze betrokkenheid met Nieuw-Guinea. We zijn al enkele jaren bij deze herdenking aanwezig", aldus het echtpaar







1. Echos Home Den Helder

Schapendijkje 8
1782 TG Den Helder
Gastvrouw: Petra Sablerolle
0223-655 066
denhelder@echos.nl

2. Echos Home Havelte

Johannes Postweg 5
7973 JB Darp
Gastheer: Han Mennink
0521-341297
havelte@echos.nl

3. Echos Home Ermelo

Leuvenumseweg68
3852 AS Ermelo
Gastvrouw: Marieke van de Goor
0341-552830
ermelo@echos.nl

4. Echos Home Harskamp

Otterloseweg 12a
6732 BS Harskamp
Gastvrouw: Lucy Borgers
0318-453060
harskamp@echos.nl

5. Echos Home Schaarsbergen

Deelenseweg 28
6816 TS Schaarsbergen
Gastheer: David Mammen
026-4430487
schaarsbergen@echos.nl

Stichting ECHOS homes is een professionele welzijnsorganisatie die oog heeft voor het welzijn van militairen, veteranen en hun thuisfront en initiatieven ontplooit om het welzijn van hen te bevorderen, in binnen- en buitenland

6. Echos Home Rotterdam

Toepad 110
3063 NJ Rotterdam
Gastheer: Ad Muilwijk
010-2429910
rotterdam@echos.nl

7. Echos Home Oirschot

Eindhovenesdijk 33
5688 GN Oirschot
Gastheer: Roel Willemsen
040-2904515
oirschot@echos.nl

8. Echos Home Baan 41

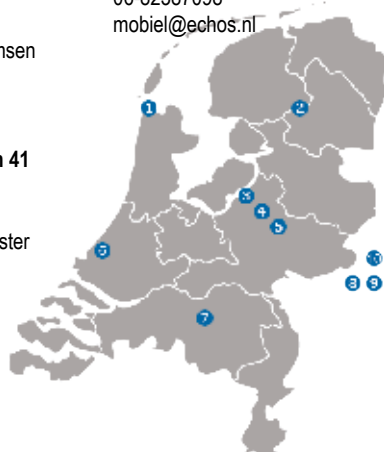
Winsenerstrasse 1
29303 Bergen Hohné
Gastheer: Johnny Puister
06-82387098
Baan41@echos.nl

9. Echos Mobiel

Quellenweg 12
47638 Straelen, Dld
Gastheer: Johnny Puister
0049-1752401474
mobiel@echos.nl

10. Echos Home Litouwen (eFP)

Gastheer: Johnny Puister
06-82387098
mobiel@echos.nl



Terugblikken met Remko van Dam.

“Die patrouille naar Klamono was echt afzien.”

door Ed van Tuijl.

Geldrop – Remko van Dam is geboren in Arcen. Dus als Limburger. Maar het had net zo goed een Groninger of Brabander kunnen zijn. Want Pa van Dam was een douaneman. Die wisselden nog wel eens van standplaats. Dus ja, hij en zijn broers woonden later ook een tijdje in het hoge noorden. En toen hij zijn oproep voor de militaire dienst ontving, was Eindhoven zijn woonplaats.

Hij was toen in zijn burgerleven werkzaam als een jonge vertegenwoordiger bij een bedrijf dat handelde in zuidvruchten en levensmiddelen.



Brenschutter Remko van Dam

“Ik moest me melden in Venlo/Blerick. De lichter Limburgse Jagers 60-4. De eerste twee maanden als rekrut waren best pittig. Van Blerick ging ik naar Roermond. Daar had ik een strenge kapitein die een voorkeur had voor korte kapsels. We werden zowat helemaal kaalgeknipt. Mijn beginnend baardje werd sowieso niet gewaardeerd. Of we daar ook nog wat leerden, laat ik in het midden. In Ermelo volgde onze tropenopleiding. Tampatjes

bouwen. En toen ging het via Oirschot richting Schiphol voor ons vertrek naar Nieuw-Guinea. Met een DC 7 via de Noord. Alaska, Tokio, Biak. Het was 6 januari 1961. Een dag later met een Dakota van de Kroonduif naar mijn eindbestemming, Sorong.

Ik werd tirailleur bij de A compagnie.”

Hij heeft op een briefje de namen genoteerd van het kader waar de A compagnie mee te maken had. Onvlee, Beusekom, De Leeuw. Van Bragt, Hoelcher, sergeant-majoor Hamel, sergeant Drijssen en zijn favoriete sergeant Hagemeyer. Een oud-marinier.

“Als tirailleur”, vervolgt hij. “Werd het veel wacht lopen. En heel wat patrouilles. De meerdaagse patrouille naar Klamono is me nog altijd bijgebleven. Dat was pas afzien. Bijna vijftig kilometer zwoegen en zweten. Op die jungleboots. Totaal ongeschikt voor dit werk. Je schoof er alle kanten mee op. Ik ben ook nog een tijdje ordonnans geweest. Bij majoor in het groot Beusekom. Dat was heel ander werk.

Toen volgde de langere periode als brenschutter. Zwaar werk. Vooral omdat mijn helper niet echt stond te springen om te helpen.”

Tijdens een van de patrouilles in die tijd herinnert Remko zich nog de pijnlijke situatie dat groepen zich moesten splitsen.



Uitrusten tijdens patrouille naar Klamono

“Maar de ene groep maakte een verkeerde omtrekkende beweging waardoor we op een gegeven moment elkaar naderden. Sergeant Beekman beseftte opeens dat we zomaar op elkaar zouden kunnen gaan schieten. Dus luid roepend waarschuwde hij dat er beslist niet geschoten mocht worden. Hij had er nog een argument bij bedacht. “Dat kost alleen maar onnodig verlies van kogels”, riep hij er nog

achteraan. Ik heb het nu over de periode augustus september. Een tijd van extra zware patrouilles.”

Remko die zijn twaalf maanden Nieuw-Guinea min of meer precies in het jaar 1961 diende, was dus alweer lang en breed terug in Holland toen de grote infiltraties plaats vonden. “Maar”, zegt hij, “ik was met onze A compagnie wel volop betrokken bij de actie die werd ondernomen om hoofdagent Carli, die gevangengenomen was door infiltranten, op te sporen.”

In het boek over het 6de Infanterie Bataljon wordt daarover door eerste Luitenant De Leeuw uitvoerig geschreven. We citeren het boek.

“In de nacht van 20 op 21 september kreeg De Leeuw van zijn bataljonscommandant opdracht om de infiltranten aan te vallen en hoofdagent Carli -van wie toen alleen bekend was dat hij gevangengenomen was- dood of levend terug te brengen. Ten aanzien van de tegenstander werd hem medegedeeld dat zich vijftig man, goed voorzien van wapens, op een heuvel hadden ingegraven.

De Leeuw begon bij het aanbreken van de dag op 21 september met ongeveer honderd man aan de uitvoering van zijn opdracht. Met Papoeaverkenners voorop ging de compagnie voorzichtig voorwaarts.



De wasboy van het peloton

Weldra vond de eenheid langs het pad weggegoorpen uniformen en een koffer met medische uitrusting waaruit, voor de eerste keer overigens, overduidelijk bleek dat de infiltratie werd uitgevoerd door personeel van de geregelde Indonesische strijdkrachten en niet door ‘enthousiaste vrijwilligers’

Tegen 10.00 uur ontdekten de verkenners een bivak.



Midden in de bush

Onmiddellijk werd de aanval ingezet. De aanvallende eenheid vond het lijk van Carli en stelde vast dat de infiltranten in paniek naar alle kanten waren gevlucht. Het doorzoeken van het terrein leverde niets op en besloten werd terug te keren. Voor het invallen van de duisternis. Gecombineerde militaire en politiepatrouilles, nu duidelijk in sterkte gereduceerd, zetten de opsporingsacties voort. Hierbij werden door luitenant P. van Bragt de beide prauwen en verborgen munitie gevonden”, aldus het boek.

“Bij deze patrouille was ons peloton en ik dus ook betrokken”, vertelt Remko. “Dat wordt in dat boek niet echt goed weergegeven. Met onze tirailleur groep onder leiding van sergeant La Censeri gingen wij de bush in richting Klamono om die prauwen te

zoeken. Wij hadden een plopper bij ons die de weg moest wijzen. Maar hij werkte niet echt goed mee. Pas nadat wij hadden gedreigd dat we hem tabak zouden laten eten, wees hij ons de weg. Bij de prauwen aangekomen kregen Gerrit Driesses en ik de opdracht om ze te vernietigen. Met onze brens gaven we die boten de volle laag. Daar kon je geen meter meer mee varen.”

Natuurlijk kreeg ook Remko van Dam te maken met de vaste periodes op Jefman. Hij bewaart er vooral goede herinneringen aan. “Nee, dat wachtlopen vond ik eigenlijk niet eens zo erg. Op Jefman had je best een wat vrijer leven. Je kon er lekker zwemmen. Een enkele keer ging ik wel eens vissen. Wel kreeg ik op Jefman, als ik op wacht stond, soms te maken met zo’n vliegende hond die dan pal achter je rug op de grond viel. En ik heb wel eens een knoeperd van een slang mijn richting uit zien komen.”

Over Jefman wil hij nog wel enkele anekdotes kwijt.

Op Kaap Smink was een prikkeldraadversperring aangebracht. Nou was bekend dat luitenant Hoelcher het controleren van de wachtposten op zijn fiets deed. Hij dacht dat hij zo de wacht het beste kon verrassen. Maar op een avond, toen het al donker was, riep die wacht expres zo laat mogelijk: “Halt, wie daar.”

Met als gevolg dat de luitenant met z’n fiets pardoes in dat prikkeldraad reed.

Je hoorde hem vloeken en tieren.

En er was op Jefman een baroe aangekomen die natuurlijk ook op wacht moest staan. Hij was uitgebreid geïnstrueerd maar had niet alles goed begrepen. Met name het aanroepen van mogelijke ploppers in het Maleis.

Toen majoor Hamel op controle ging, roept die knaap: "Brenti, brenti, slamat makan."

Hamel lag in een deuk. Hij heeft hem uitgelegd dat je ploppers niet staande moet houden met: "Halt, smakelijk eten"

Als ik me het nog goed herinner had de nieuweling moeten roepen: "Brenti, brenti, saja passang", of zoiets."

Remko heeft nog wat herinneringen op een briefje genoteerd. Hoe ze varkens moesten vangen voor het Bataljonsfeest. En hoe een maat een duik in het water wilde nemen maar nog net op tijd door een sergeant werd gewaarschuwd dat hij bijna krokodillenvoer zou zijn geworden.

Het eten vond hij al met al best om te doen. "Ik kon ook goed rondkomen van mijn geld. Maar ik rookte niet en was ook geen echte bierdrinker. Dus dat scheelde een slok op een borrel. Wel was ik er als de kippen bij als er in de kantine weer ijs werd verkocht. Je moest wel rap zijn als bekend werd gemaakt dat ze ijs verkochten want het was zó op.

Ik schreef trouw elke week een brief naar huis. En ik had gelukkig ouders die ook die regelmaat aanhielden. Dus als er post kwam zat ik er altijd wel bij. Post, een van de belangrijkste dingen. Je keek er altijd naar uit."

Begin januari 1962 is het moment daar dat ook Remko van Dam mag gaan repatten. Net trouwens als zijn maten Huib Brienen en Gerrit Driesses.

Ook op de heenreis zaten ze ook in hetzelfde vliegtuig.

Huib Brienen is helaas alweer enige tijd geleden overleden.

Het burgerleven is begonnen. Remko pakt het beroep van vertegenwoordiger niet meer op. Hij besluit een familietraditie voort te zetten. Hij solliciteert bij de douane. Net als pa. Na veertig jaar trouwe dienst gaat hij met pensioen. Samen met zijn vrouw Tonny krijgen ze twee kinderen. En zeven kleinkinderen. Een fotogalerij aan de muur toont hun trots.

Remko: "Ik heb bij de douane allerlei werkzaamheden verricht. En ja, ook de nodige smokkelwaar onderschept. In 2002 ben ik met pensioen gegaan. Inderdaad, veertig jaar trouwe dienst. Helaas, een lintje waren ze blijkbaar vergeten.

Maar dat is denk ik, mijn lot. Wat ik namelijk erger vind is het feit dat ik nooit het Nieuw-Guinea herinneringskruis heb ontvangen. Dat ging ik me pas goed realiseren toen ik in 2008 ontdekte dat er een vereniging voor Nieuw-Guinea gangers bestond. Ik heb sindsdien nog wel eens navraag gedaan. Dan be- loofde een juffrouw dat ze het in orde zou maken. Maar tot op de dag van vandaag heb ik dat kruis nog altijd niet ontvangen. Dus als iemand weet waar ik me moet melden om die onderscheiding alsnog te ontvangen, dan graag mij even mailen naar rjyvandam@onsbrabantnet.nl

Als we afscheid nemen wil hij het nog wel een keer gezegd hebben: "het jaar 1961/62 was voor mij aangenaam en verrassend. Ik kijk er nog altijd met plezier op terug."

Terugblikken met Gerard Casius

"We namen onze eigen kazerne mee."

door Ed van Tuijl

Op weg naar IJsselmuideren beseffen we dat er sprake is van een primeur. Voor het eerst gaan we terugblikken met een Nieuw-Guineaganger van de luchtmacht. Tot nu toe waren het immers marinemensen, mariniers en jongens van de landmacht.



Gerard Casius met zijn Papoea-helper 1961

Op zich ook weer niet zo verwonderlijk. Het aantal militairen van de luchtmacht was niet zo talrijk. "Nee", beaamt Gerard Casius, "er waren KLu dienstgroepen. Vanaf 1958 ook Radar tot 1962. Dan 322 Squadron Hunter straaljagers 1960-1962 en 336 Squadron Dakota transportvliegtuigen 1961-1962"

"Toen we daar in september 1960 naar toegingen" vervolgt hij, "reisden we met een voormalige KPM-boot. Aangekomen in Biak meerden we af bij de definitieve ligplaats aan de pier van Marine kazerne Sorido. Daar bleef hij liggen. Het werd onze thuisbasis. We namen zozeggd

onze eigen kazerne mee naar Nieuw-Guinea."

ms Keerkring aan de steiger met Marine kazerne Sorido op de achtergrond. Een mooi wit schip was een makkelijk doel voor Indonesische luchtaanvallen, maar daar dacht nog niemand aan.



Dat Gerard zijn militaire dienstplicht bij de luchtmacht zou gaan vervullen lag voor de hand. Als kleine jongen al was hij geobsedeerd door alles wat met vliegtuigen en vliegtuigtechniek te maken had.

"Wij hadden thuis zo'n aardappelmandje waarmee mijn moeder naar de groenteman ging als die aanbelde. Op de bodem van dat mandje lag een blaadje met artikelen over de luchtvaart. Ik las dat op een keer en wist het zeker. Wat ik later ga doen moet met vliegtuigen te maken hebben."

Hij verhuisde in zijn jeugd heel wat keren. Dat had te maken met het feit dat zijn vader bij Rijkswaterstaat werkte.

"Ik was zelfs een tijdje een woonwagenkindje", zegt hij grinnikend. "Omdat pa dan weer hier dan weer daar voor een project werd ingezet bouwde hij een woonwagen op een wielonderstel. Daarmee verhuisden wij met de woonwagen op een platte goederenwagon aangehaakt aan een goederentrein. Daar verbleven wij in. Zo hebben we wisselend maanden in Heerenveen, Heerhugowaard, Delden en tenslotte Hoorn gewoond. In totaal negen jaar."

In de jaren voor zijn dienstitijd volgde Gerard een vliegtuig technische opleiding in Den Haag. Nog altijd aangetrokken tot alles wat met vliegtuigen te maken had, kruiste hij tijdens de keuring voor militaire dienst zijn voorkeur voor de luchtmacht aan. Er was trouwens een prettige bijkomstigheid. Zijn luchtmacht-dienstitijd gold als zijn stagejaar van school.

Hij moest zich melden in de Generaal Snijders kazerne in Nijmegen. Dan vier maanden technische school op Deelen in Arnhem en hij werd toen overgeplaatst naar de vliegbasis Soesterberg. Daar werkzaam als elektro instrumentmonteur.

Bij de luchtmacht diende je dan 24 maanden.

"Ik zat al dertien maanden in dienst toen bekend werd dat men vrijwillige dienstplichtigen zochten om te worden uitgezonden naar Biak. Ik meldde me aan en vanaf dat moment stond alles in het teken van mijn komende dienstitijd in Nieuw-Guinea.

In september 1960 vertrokken we met de boot naar de Oost. Vanaf Amsterdam. Maar actiegroepen die het niet eens waren met de Nieuw-Guinea politiek van de regering zouden, zo luidde het gerucht, tijdens ons vertrek komen demonstreren. Dus is de boot de avond daarvoor al naar IJmuiden vertrokken waar we de andere dag in alle vroegte werden uitgezwaaid. Het schip zou tijdens ons verblijf in Biak ook ons onderkomen zijn. Het was een oude KPM boot die onder de naam "Van Riemsdijk" had gevaren. De regering had het schip gecharterd en om laten bouwen tot woonschip. 'Keerkring' werd de nieuwe naam. Wij zelf noemden het altijd 'Hare majesteit Hoteelschip'. We hebben de naam zelf ooit overgeschilderd als 'Keerom'"

Overigens eerst even de vermelding dat de KLu-NNG veteranengroep rond 2012 al een tijdje rondliep met het idee om een boek te maken waarin alle belevenissen van de KLu in Nieuw-Guinea zouden worden opgetekend en waarin ook zoveel mogelijk fotomateriaal zou worden opgenomen.

"Dat wilden we maken voor alle KLu'ers die in Nieuw-Guinea hadden gediend. We benaderden de plaatsvervangend bevelhebber KLu, Gen. Majoor Ton Tieland. Die was meteen enthousiast. We zijn met een aantal mensen bij elkaar

gaan zitten. Uiteindelijk stelden we een lijst samen met 64 onderwerpen die aan bod moesten komen. Maar toen begon pas het echte werk. Ruim twee jaar stond in huize Casius alles in het teken van het boek. Margriet, zijn vrouw, heeft bijvoorbeeld naast het inscannen van duizenden foto's en dia's de bijlage gemaakt waarin alle namen staan vermeld van de KLu mensen die in Nieuw-Guinea hebben gediend. Dat zijn er exact 1316, inbegrepen één ingedeelde dienstplichtig sergeant hospik van de landmacht die meeging op de Keerkring."

Voor onze Nieuwsbrief maken we dankbaar gebruik van dit prachtige boekwerk dat in 2014 aan ruim 400 veteranen gratis werd uitgereikt.



"Ik schat dat de ploeg die met de Keerkring via het Panamakanaal naar de Oost vertrok uit zo'n 250 man bestond", vervolgt Gerard zijn verhaal. "Deels beroepsmensen en zo'n veertig procent dienstplichtigen."

In het boek wordt onder het hoofdstuk 'Vijftig dagen op zee.' de reis uitvoerig beschreven. Over hoe onstuimig het op de Noordzee was. Veel overgeven dus. In Willemstad op Curaçao had een avondje stappen zo zijn beperkingen. Van tevoren was al gewaarschuwd dat Campo Alegre, de rode buurt, voor de Klu mannen verboden gebied was. Uiteraard gingen enkele durfballen toch polshoogte nemen. Met als gevolg dat er de nodige avonturen werden beleefd om uit handen van de Militaire Politie te blijven.

Enemaal onderweg bleek dat een deel van de KLu technenuten was ingeroosterd voor werk in de machinekamer van het schip

Gerard: "Midden op de Stille Oceaan hebben we nog stilgelegd om enkele van de enorme kleppen van de scheepsmotor, die lekten, weer glad te schuren.

Ook klusjes als roestbikken, meniën en schilderen moesten worden gedaan. Ikzelf werd ingezet als scheepselektricien. Een drukke baan op een schip dat in de oorlog lang op de bodem van het Noordzeekanaal had gelegen.

Een voordeel was wel dat we voor het werk in de super hete machinekamer een dubbele rantsoenering grapefruit juice of bier kregen."

Toen werd afgemeerd in de haven van Honolulu zagen de mannen voor het eerst de bekende Hoela-Hoela meisjes. Het Nederlandse consulaat besloot geld beschikbaar te stellen voor het passagieren. Eén dollar per man. Dus veel viel er niet uit te geven. Op 17 november 1960 kwam er een einde aan de

lange bootreis.

Na een paar dagen aan de handelssteiger te hebben gelegen voor het uitladen van de meegebrachte technische vliegtuigspullen kreeg de Keerkring haar definitieve ligplaats aan de steiger binnen het marine kamp Sorido. Een prachtig wit hotelschip dat een mooi doel voor Indonesische luchtaanvallen zou kunnen vormen. Maar daar dacht toen nog niemand aan.

Gerard: "Al eerder in 1961 was de Karel Doorman naar Nieuw-Guinea vertrokken met twaalf Hawker Hunter straaljagers aan boord. Voor het eerst werden gevechtsvliegtuigen ingezet. Een aantal KLu-ers begeleidden dat transport en begonnen samen met per KLM ingevlogen technici alvast met werkzaamheden om de straaljagers vlieg klaar te maken.

Na aankomst hadden ze hard doorgewerkt en op 21 oktober 1961 vond de eerste Huntervlucht plaats.



Gerard Casius aan het werk bij de Hunter N-112 op de Kroonduif flight-line op Mokmer. Foto Jacques Geven.

Mijn leven op Biak speelde zich vooral af in onze Electrowerkplaats op het marine vliegveld Boroekoe. Het werk vorderde veel te langzaam. We moesten in het begin veel van de rubberen brandstoftanks in de vleugels van de Hunters vervangen. Door de lange reis met de Karel Doorman hadden die tanks te lang droog gestaan. Daardoor waren er lekken in de rubberen bekleding gevallen. De nieuwe rubber tanks goed op zijn plaats brengen was een heel karwei. Kortom, werk genoeg.

Wat ik verder zoal in mijn vrije tijd ondernam? Ach, we draaiden hele lange uren om die Hunters vliegend te krijgen. Dus veel tijd voor hobby's was er niet.

Ik schreef verhalen voor ons eigen 'Scheepsblad Scramble'. We bouwden een speedbot van de drijver van een gesloopte Mariner vliegboot.

Mijn grote hobby was feitelijk mijn dagelijks werk. Ik deed wel aan sport, maar ook weer niet fanatiek. Verder zo nu en dan zwemmen of een beetje vissen.

Het KLu arsenaal op Biak bestond aanvankelijk uit twaalf straaljagers, zes Dakota's, twee helikopters en twee grote radarsystemen.

Later kwamen er nog veer tien verbeterde Hunters bij. We zijn er vier door ongevallen kwijtgeraakt. Overigens zonder persoonlijke verliezen.



**Hawker Hunter straaljager N-110 met de Papoeavlag geschilderd op de staart in een blister-hangar op de nieuwe vliegbasis op Mokmer. De Papoea's vonden die vlag prachtig - en wij ook - maar hij moest snel weer verwijderd worden van Den Haag, want het zou een internationaal incident kunnen opleveren.
Foto Harry Harders**

In onze werkplaats hadden we een Papoea jongen die vooral bezig was met schoonmaakwerkzaamheden. Veel en vaak de vloer aanvegen. Ik had wel een bepaalde klik met deze knaap. Het viel mij op dat hij altijd veel belangstelling toonde als ik apparatuur aan het doormeten was of weerstanden ging controleren. Het bleek dat hij een opleiding als elektromonteur had gevolgd bij de olie-industrie. Dus ik naar mijn commandant om te vragen of ik hem mocht inschakelen bij dit werk. Mijn commandant ging akkoord en na het volgen van een 'on the job' cursus ging hij aan de slag. Zie de foto aan het begin van dit verhaal. Papoea's hadden, volgens mij, opmerkelijk veel aanleg voor technische werkzaamheden. Ik heb in ieder geval veel plezier beleefd aan de manier waarop hij zijn werkzaamheden uitvoerde. Zoals ik al zei, ik kreeg een bijzondere band met deze knaap."

Gerard vertelt verder over de controlebeurten die de vliegtuigen na een bepaald aantal vliegreuren moesten ondergaan. Daarbij komt de op 28 juni 1962 verongelukte Dakota X-11 ter sprake. Ook in het boek wordt hierover in een apart hoofdstuk geschreven.

Gerard Casius: "Het was een vlucht van Merauke naar Biak. Aan boord een zeer ervaren bemanning met luitenant Bieger als gezagvoerder. Als passagiers vlogen mee de echtgenote van een marine arts en haar baby. En een

gevangen genomen Indonesische parachutist. Zoals gebruikelijk werd langs de zuidkust gevlogen met bij de nek van de Vogelkop de noordelijk oversteek naar Biak.

Tijdens de vlucht waarvoor om half twee in Merauke was opgestegen, werd om half drie en half vier de positie nog doorgegeven. Maar om half vijf niet meer.

Het duurde nog tot 1969 voordat het verongelukte vliegtuig bij toeval werd ontdekt. Pas op 31 januari 1990 bereikte een speciale expeditie het wrak en werden de stoffelijke resten van de bemanning en de passagiers geborgen.

Als officiële oorzaak werd een navigatiefout opgegeven. Ik heb daar zo mijn twijfels over. Maar dat is mijn opinie. Kijk, als zo'n onbewapende Dakota door een Indonesisch gevechtsvliegtuig wordt benaderd dan is zo'n toestel kansloos. Bekende reactie onder de vliegers is dan altijd om, als dat lukt, een wolkenveld op te zoeken en je daarin te verstoppen. In dit geval had men het over een navigatiefout van 40 graden. Het lijkt mij onwaarschijnlijk dat zo'n ervaren vlieger als Bieger – hij vloog al in 1940 in Indië - zo ver uit koers kon raken.

Als je bedenkt dat de dichtstbijzijnde Indonesische luchtmachtbasis op de Aru eilandengroep ligt. Dat is maar driehonderd kilometer verwijderd van de zuidkust van Nieuw-Guinea. Min of meer vlakbij dus. Driehonderd kilometer stelt voor een gevechtsvliegtuig niks voor. Ik heb later nog vaak gedacht, misschien heeft een Indonesisch gevechtsvliegtuig de Dakota in het vizier gekregen en heeft Bieger moeten besluiten een wolkenveld op te zoeken om zich daarin te verschuilen. Ze zijn ver boven de normale vlieghoogte tegen een berg gevlogen”

Gerard vertelt verder hoe op een gegeven moment ook Hunters werden gestationeerd op vliegveld Jefman bij Sorong en vliegveld Utarom in Kaimana. “Moeilijk voor te stellen als je bedenkt dat de landingsbanen daar amper 1400 meter lang waren. Een Hunter startbaan is gewoonlijk 2500 tot 3000 meter. Toen na de eerste landing op Jefman de eerste proefstart werd uitgevoerd kwam men erachter dat de straalstroom achter het vliegtuig een compleet stuk landingsbaan had weggeblazen. Op beide vliegvelden werd daarna bij het opstijgen een speciale techniek toegepast om de banen niet te beschadigen.

De vliegers noemden deze manier van opstijgen en landen het gedrag van waggelende eenden. Trouwens de daar nodige manier van bijtanken vanuit drums was ook bepaald geen ideale situatie.

Later, toen ik al terug naar Holland was, begreep ik dat er vlak voor de overdracht nog het plan bestond om vanaf Kaimana een aanval uit te voeren op de Indonesische vliegbasis Letfuan op de Kei-eilanden. Maar de toestemming van Den Haag bleef uit. Men hield immers nog steeds vol dat er geen oorlog werd gevoerd met Indonesië. Kortom dat plan moest worden afgeblazen”

Tegen de tijd dat Gerard Casius ging repatten werd er volop gebouwd aan een eigen KLu kampement op de Ridge. Dat was ook hard nodig want er kwam per KLM steeds meer personeel uit Holland. Op de Keerkring sliep men al op het dek. Veel gebouwen waren al gereed. Maar het is nooit afgekomen.



Legering in de ruimten van het schip voor soldaten en onderofficieren. Elke week kwamen er meer aan op Biak. De stank was bijzonder. Foto Enno Piet.



We sliepen praktisch bij elkaar in bed foto Gerrit Takken

Onze man uit IJsselmuiden nam op 1 juli 1961 afscheid van Biak. Hij vloog over de Noordpool naar Amsterdam. Nog met een DC-7, een propellerkist. Een reis van 36 uur met twee tussenlandingen. Tokyo en Alaska.

"En toen was ik weer burger en begon mijn maat-

schappelijke carrière", blikst hij nog eens terug in de tijd. "Ik ging mijn laatste jaar HTS-opleiding afmaken en solliciteerde bij Fokker. Maar wat bleek. Mijn werkzaamheden bestonden uit het schrijven, of beter gezegd, corrigeren van handboeken. Dat had ik na een paar dagen al gezien. Dit had niets met vliegtuigtechniek te maken. Ik solliciteerde bij een bedrijfje op Zestienhoven. Daar hield men zich bezig met reclamevluchten. Nu ging ik echt aan de slag met het onderhouden van vliegtuigmotoren.

Later zag ik een advertentie in een luchtvaartblaadje van een bedrijf in Suriname. Zij verdienden hun geld met spuitwerkzaamheden in de landbouw. Weliswaar maar twee toestellen, maar er was volop werk. Want ze vlogen er al snel achter elkaar één kapot.

De volgende stap was in 1965. Een baan als hoofd technische dienst bij

Winair. De lokale luchtvaartmaatschappij op Sint Maarten. Daar bleef ik negen jaar. Vervolgens naar de USA. Om te studeren, niet om te blijven. Maar ik was inmiddels getrouwd en had twee kinderen. Dus er moest brood op de plank komen. Ik ging werken bij Beechcraft, een Amerikaanse vliegtuigfabriek. In de buitenlandse dienst."

Werken bij een Amerikaans bedrijf betekende niet altijd de zekerheid van een langdurig arbeidscontract. Vandaar dat er nog meer werkgevers volgden. Hij was actief voor het United Nations Development Program in Lesotho (Zuid-Afrika)

Daarna ging hij weer terug naar Amerika waar hij de langste tijd bij een baas in dienst was.

Gerard: "Een bedrijf dat zich bezighield met het reviseren van vliegtuigmotoren. Voor het vinden van steeds weer nieuwe opdrachtgevers reisde ik heel Europa, Azië en Afrika af. Steeds vanuit Amerika via Amsterdam even bij mijn moeder langs in Den Haag om gedag te zeggen, en dan door naar de landen waar ik een afspraak met mijn klant had."

Officieel had Gerard ook een Amerikaanse werkvergunning. Dus hij hoefde niet weg uit Amerika. Maar hij wilde terug naar zijn eigen Holland. In 1992 kon hij voor diezelfde baas in Nederland een internationaal kantoor opzetten. Dat was dan ook het jaar waarin hij definitief naar het oude vertrouwde vaderland terug keerde.

In 1998 ging hij met pensioen. Sindsdien heeft hij zich beziggehouden met vrijwilligerswerk bij het Ned. Instituut voor Militaire Historie (NIMH) in Den Haag, deed historische vliegtuigprojecten voor het Nationaal Militair Museum en Aviodrome en schreef artikelen over luchtvaarthistorie. Dat doet hij nog steeds. Daarnaast heeft hij veel bijdragen geschreven voor de Nieuwsbrief van de KLu-Nieuw-Guinea Veteranen groep.



Pauze voor een sigaretje bij het opbouwen van de Hunters in de grote hangar op het vliegveld Boroekoe, 1960. Gerard Casius vooraan in het midden. Foto Peter Hazemeler.

Afsluitend reageert hij op de vraag hoe hij terugkijkt op zijn Nieuw-Guinea avontuur. "Ik heb die tijd als zeer positief ervaren. Ik heb er heel veel van geleerd. Met name van mijn 'baas' op Biak, sergeant-monteur Hans die voor mij de vaderrol vervulde die ik thuis had gemist. Hij is helaas te vroeg overleden.

Nieuw-Guinea heeft mij het duwtje gegeven dat een mooie en fijne internationale werkkring mogelijk heeft gemaakt. Ik kijk met voldoening terug op mijn tijd op Biak. Het zit me nog steeds dwars dat wij die geweldige Papoea-vrienden in de steek hebben moeten laten. Maar ja, Nederland specialiseert nu eenmaal in het uitzenden van militairen op onhaalbare missies met onvoldoende middelen en nul ondersteuning, en dankt ze dan af."

Bladeren.

In de tegenwoordige tijd met allerlei vernuftige methoden om het "nieuws" door te geven aan de wereld waarin we leven, kan het goed zijn dat u / jij de moed opgeeft omdat er allerlei heftige en nare gebeurtenissen op je af komen. Ziekten veroorzaakt door voedsel en dranken, maar ook fabrieken die mooie gebruiksartikelen voor ons maken maar water en lucht verontreinigen. Een andere donkere wolk, die net achter de horizon hangt, is het monster van de oorlogsmachine waar goed en kwaad worden vermorzeld in opdracht van gewetenloze opdrachtgevers. Die oorlogsmachine drijft weerloze goedwillende mensen naar onbekende bestemmingen waar ze niet met open armen worden ontvangen. Zelfs in ons rijke pepernoten landje denken velen dat we worden overvallen door vluchtelingen en zeggen dat er geen ruimte meer is in de herberg.



Komt het nog wel goed met ons klimaat, onze leefomstandigheden? Grote vragen komen via krant, TV en andere media elke dag op ons af. Veel vragen maar nog weinig antwoorden waarin we een stukje zekerheid kunnen vinden voor onze leefgewoonte. Is er nog HOOP voor een prettige samenleving in dit kikkerland en Europa?

Rabbin en schrijver Lody van de Kamp zegt hierover in Trouw: "In mijn geloofsrichting, het Jodendom, is er geen ruimte voor doemdenkers. Het uitgangspunt is: we moeten onze verantwoordelijkheid als mens nemen en doen wat we kunnen doen om de wereld in stand te houden. Er is geen recht op passiviteit". Hij vervolgt verder met: "Volgens de Talmoed, het belangrijkste Joodse commentaar op de Bijbel, is de mens een partner van God. Volgens het Jodendom schept God op elk moment de wereld, want scheppen is hetzelfde als in stand houden. En als de mens de partner van de schepper is, is de mens dus geroepen om op elk moment mede de schepping in stand te houden, ervoor te zorgen, tuinman te zijn. Daar moeten we mee doorgaan zolang God met ons doorgaat".

Die hoop en het vertrouwen dat we als mens de problemen niet alleen behoeven op te lossen maar dat we dat met onze Partner doen, geeft kracht en lef om door te gaan om het goede te doen. De omgeving waarin we leven, in stand houden en zo mogelijk een beetje vriendelijker maken. Een praatje maken op straat, een handreiking doen en mandje aangeven etc. Maar ook de keuzes die we maken bij het boodschappen doen, kiezen we gezonde producten of voor vette artikelen en alcoholische dranken die onze nieren en lever schade toebrengen? Steunen we de groene ondernemers in onze zuivel-, tuin-, grasland- en vleesbedrijven?

Scheppend denken, hoe kan het anders, hoe hebben mede mensen er baat

bij. Een goed voorbeeld daarvan: "stop met export van melkpoeder en kippen- vlees naar Afrikaanse landen", want door onze huidige handelswijze concurreren wij met lokale voedselproductie. Indirect bevorderen we, door onze export, de vluchtelingen stroom. Scheppend denken is werkgelegenheid exporteren, de grondstoffen in Afrika laten verwerken tot producten.

Schamen we ons een beetje voor het misbruik van MOEDER aarde? Willen we met de grote Schepper de diversiteit op aarde aan planten en mensen in stand houden? .

Gorrit van Berkum.



Opslag Elburg

Opslag Elburg biedt voor kortere of langere perioden opslagruimte aan. Bijvoorbeeld bij verhuizing of opslag van bedrijfsvoorraad. Zowel zakelijk als particulier dus, voor uiterst scherpe tarieven. Ook verhuren wij kantoor- en bedrijfsruimten.



OPSLAGRUIMTE NODIG?

Check: WWW.OPSLAGELBURG.NL

Of bel: 06-2000 71 75 / 06-5242 06 45

AW Beheer | 't Straatje 6 | 8081 RN ELBURG (voormalig VNK gebouw)



Vrede maken we samen

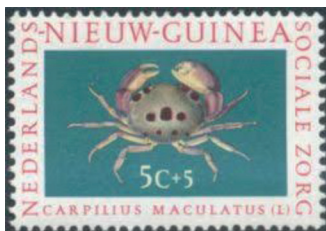


Het kunnen leven in vrede en vrijheid is geen vanzelfsprekendheid. Daar moeten we ook vandaag de dag aan blijven werken. Veteranen die tijdens en na de Tweede Wereldoorlog voor onze vrijheden hebben gestreden, verdienen daarom onze waardering. Zij spreken immers uit eigen ervaring over oorlog en conflict. Vandaar dat vfonds, het Nationaal Fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg de veteranenreünies mede mogelijk maakt.

Vfonds kan, mede dankzij inkomsten uit loterijen, jaarlijks ruim 200 initiatieven steunen die, vanuit de lessen getrokken uit het verleden, bijdragen aan onze sterke democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving. Deze initiatieven zijn uiteenlopend: van veteranenreünies en films zoals de Slag om de Schelde, tot aan theatervoorstellingen en innovatieve onderwijsprojecten. Verschillende generaties worden zo gestimuleerd zich hier actief voor in te zetten. Wilt u ook bijdragen aan vrede & vrijheid? Kijk dan op vfonds.nl/steun-ons.



Sociale Zorg



Voor ACUTE hulp en NOODOPVANG
bel je met Veteranen Loket 088-334 00 00

Neem contact op met één van onze hieronder vermelde leden voor inlichtingen

Peter Beers	0517-413 506	beers.p@hotmail.com
Gorrit van Berkum	0516-850 186	gtvberkum@quicknet.nl
Ad Bouterse	0224-215 621	ad.bouterse@hetnet.nl
Adrie Poortvliet	0118-463 259	adriepoortvliet@hetnet.nl
Jan Wouters	073-6212 997	Ja.wouters@planet.nl

LANDELIJK VETERANENONDERSTEUNERS NETWERK

24 uur per dag bereikbaar gedurende 7 dagen in de week

NOORD	Groningen, Friesland en Drenthe	06-2343 9756
OOST	Gelderland, Flevoland en Overijssel	06-1318 3687
WEST	Noord-Holland, Zuid Holland en Utrecht	06-2341 4758
ZUID	Zeeland, Brabant en Limburg	06-2346 2736

Coördinatie binnen de Vereniging Nieuw-Guinea Militairen
Jaap van Hensbergen
06-5319 9548
hensaradvies@jaapvanhensbergen.nl

Colofon

De doelstelling van de vereniging Nederlands Nieuw-Guinea militairen 1945-1962 is het bevorderen van de contacten tussen de militairen, die in de periode 1945-1962 in de Nederlandse krijgsmacht hebben gediend in het voormalig Nederlands Nieuw Guinea. Het de ruimste zin van het woord behartigen van de belangen van de militairen en hun families. Het herdenken van hen die gevallen zijn bij de vervulling van hun plicht, evenals van hen die, ten gevolge van ongevallen of ziekten tijdens militaire dienst zijn overleden.

Beschermheer:

Generaal - majoor der Fuseliers b.d. Leen Noordzij

Adviseur:

Kolonel L. Habraken b.d.

Voorheen directeur van het Veteranen instituut

Ereleden:

A.S. Poortvliet

H. Willemsen

A. Dielemans †

C. Aarts †

Leden van Verdienste:

J. Peperkamp, H. Vos, A.J. Bouterse, A. Meurs, J.C. van Gils,

E. van Tuijl en D. Breeuwer

Bestuur:

M.P. Leijs voorzitter,

J.H. van Hensbergen penningmeester en redactie Nieuwsbrief

C van Vliet organisatie Reünie

Website: www.vnngm.nl

Redactie Nieuwsbrief: J.H. van Hensbergen.

Mail: info@vnngm.nl

Copyright: Tegen overname van artikelen bestaat in principe geen bezwaar, mits hiervoor van tevoren door de redacteur schriftelijk toestemming is verleend en de bron duidelijk in de uitgave wordt vermeld. Geplaatste foto's komen uit privé collecties en zijn als zodanig beschermd. De inhoud geeft niet noodzakelijkerwijs de mening van bestuur/of redactie weer en zij kunnen daarvoor niet aansprakelijk worden gesteld. De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren of te redigeren.



**Sluitingsdatum kopij Nieuwsbrief nummer 77:
31 Januari 2024**

Merapi Tour & Travel

Dé Indonesië reisspecialist

Merapi maakt reizen naar het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea weer gemakkelijk!

Merapi Tour & Travel is dé Indonesië specialist en biedt onder andere reismogelijkheden naar Papua. Enkele keren per jaar organiseren we groepsreizen naar o.m. Biak, Jayapura en de Baliemvallei, maar het hele jaar door kunt u bij ons terecht voor individuele reizen. Op verzoek stellen wij ook graag reizen samen voor kleinere groepen.



Merapi Tour & Travel

Prinses Irenestraat 58
6611 BK Overasselt
088-8111999

www.merapi.nl
Email: info@merapi.nl

